

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
معاونت ترویج

سازمان چای کشور
اداره کل خدمات پژوهشی چای

سوسک شکاری کریپتولموس

حشره مفیدی که دوست چایکاران است

نگارش : روح انگیز کهنسال

دفتر تولید برنامه های ترویجی و انتشارات فنی

۱۳۸۰

مقدمه:

سوسک شکاری کریپتولموس حشره کوچک، مفید و بیضی شکل است که طول بدن آن ۳-۳/۵ میلی متر می باشد. این سوسک زمستان را به صورت شفیره زیر پوست درختان و یا زیر برگ های خشک روی زمین می گذراند. این حشره مفید در مناطق نیمه گرمسیری در جایی که دارای زمستان نسبتاً گرمی باشد به راحتی زیاد شده و گونه های مختلف شپشک آرد آلود، بالشک، تخم و لارو شپشک استرالیایی را از بین می برد. در سواحل بحر خزر مخصوصاً در سال هایی که زمستان سرد باشد تعداد زیادی از سوسک هایی که در باغ ها رها شده اند، از بین می روند به همین دلیل سوسک های شکاری کریپت را در زمستان جمع آوری نموده و در انستتاریم نگهداری می کنند.

سوسک در حال تغذیه از شپشک

انسکتاریم:

محل پرورش سوسک‌های شکاری کریپتولموس، انسکتاریم یا اتاقک پرورش نامیده می‌شود. در انسکتاریم ابتدا سیب‌زمینی و کدو حلوائی را به طور جداگانه در رفه‌هایی که پوشیده از خاک اره می‌باشد، قرار می‌دهند. هنگامی که شپشک آرد آلود به اندازه کافی روی جوانه تکثیر شد سوسک‌های شکاری کریپت را روی سیب‌زمینی و کدوهای آلوده قرار می‌دهند. سوسک‌ها از شپشک‌ها تغذیه نموده سپس تولید مثل را آغاز می‌کنند. ابتدا به صورت لارو بوده و حدود یک هفته بعد تبدیل به شفیره شده و پس از مدت

۷-۱۰ روز از حالت شفیرگی به حشره کامل تبدیل می‌شوند. میزان تغذیه سوسک‌های شکاری در مرحله لاروی بیشتر از حشره کامل می‌باشد.

انسکتاریم (اتاقک پرورش)

زمان رهاسازی سوسک‌های شکاری کریپتولموس در باغ‌های چای:

اواخر خرداد و اوایل تیرماه (بسته به شرایط جوی) همزمان با فعالیت شپشک آرد آلود که دما و رطوبت برای فعالیت شپشک‌ها مناسب می‌باشد، شپشک آرد آلود از پناهگاه‌های زمستانی (ریشه علف‌های هرز، پوست، تنه و ساقه بوته چای) خارج می‌شود.

زمانی که ۲۰-۱۵ درصد از بوته‌های چای در یک هکتار باغ آلوده باشد، عملیات رهاسازی سوسک‌ها (مبارزه بیولوژیکی علیه شپشک آردآلود) باید صورت گیرد.

رهاسازی سوسک بر روی بوته چای آلوده

نحوه رهاسازی سوسک‌های شکاری کریپتولموس:

برای هر هکتار باغ کاملاً آلوده ۷۰ - ۵۰ هزار لارو و سوسک رهاسازی می‌شود. لارو و سوسک شکاری کریپتولموس را روی بوته‌های چای آلوده به تعداد ۷ - ۵ عدد (بسته به میزان آلودگی) قرار داده تا از شپشک‌ها در سنین مختلف تغذیه نمایند و آلودگی را کاهش دهند.

توصیه‌های لازم جهت استفاده صحیح از سوسک شکاری کریپتولموس:

- ۱- سعی شود هنگام غروب عملیات رهاسازی صورت گیرد و از این کار در مواقعی که هوا گرم و تابش خورشید شدید است خودداری شود.
- ۲- پس از دریافت سوسک و لارو آنها را مدت طولانی (بیش از ۲۴ ساعت) نزد خود نگهداری نکنید زیرا به علت کمبود تغذیه و تغییر شرایط جوی تلف خواهند شد.
- ۳- اگر باغ چای شما به صورت کشت مخلوط است (چای و مرکبات) و مجبورید برای کنترل آفت‌های مرکبات سم مصرف کنید فاصله ۱۵-۲۰ روز را بین زمان سمپاشی و رهاسازی رعایت کنید تا صدمه‌ای به سوسک‌ها وارد نشود.

سنین مختلف شپشک آردآلود چای

مزایای استفاده از سوسک شکاری کریپتولموس نسبت به مصرف سموم در مبارزه با آفت‌های چای:

- الف - استفاده زیاد و بی رویه از سموم آفت کش سلامتی شما و خانواده تان را به خطر می‌اندازد.
- ب - استفاده از سموم باعث آلودگی خاک و چاه‌های آب می‌شود که نتیجه آن بروز مشکلاتی برای کشاورزان چایکار خواهد بود.
- ج - استفاده مکرر از سموم برای کنترل آفت‌ها سبب مقاومت حشرات می‌شود.
- د - مصرف سموم باعث مرگ موجودات مفیدی که در باغ‌های چای فعالیت دارند و از آفت‌ها تغذیه می‌کنند شده، که در نتیجه باعث افزایش جمعیت آفت می‌شود.

بنابراین:

- اگر خواهان حفظ محیط زیست هستید.
- اگر خواهان سلامتی خود و خانواده تان هستید.
- اگر در مقابل نسل‌های آینده احساس مسئولیت می‌کنید.

بهتر است به جای سم از سوسک شکاری کریپتولموس برای کنترل شپشک آردآلود چای استفاده کنید.